

แบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

นางสาวกฤติกา ยี่วาศรี

โรงเรียนบ้านห้วยกะปิ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑

คำนำ

แบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จัดทำเพื่อเสริมความรู้และฝึกทักษะให้กับนักเรียน เนื่องจากพบว่านักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักภาษา เพราะหลักภาษาเนื้อหามีลักษณะเป็นนามธรรม เป็นสิ่งที่นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาทำความเข้าใจได้ยาก รวมทั้งรูปแบบของแบบฝึกหัดไม่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนไม่เกิดความสนใจในการเปิดบทเรียนเพื่อศึกษา

ในการจัดทำนี้ มีการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาของบทเรียนในหนังสือเรียนภาษาพาที และวรรณคดีลำนํ้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ แล้วนำมาศึกษาวิเคราะห์ และสรุปหลักความรู้ เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย ซึ่งนักเรียนควรได้รับการแก้ไขฝึกอ่านให้คล่อง ถูกต้องตามหลักภาษา เป็นการนำไปสู่ทักษะการเขียนที่ถูกต้องต่อไป

แบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๕ มีทั้งหมด ๑๐ ชุดดังนี้

- ชุดที่ ๑ สระในภาษาไทย
- ชุดที่ ๒ พยางค์ คำ
- ชุดที่ ๓ กลุ่มคำ ประโยค
- ชุดที่ ๔ เครื่องหมายวรรคตอน
- ชุดที่ ๕ ประโยคเพื่อการสื่อสาร
- ชุดที่ ๖ อักษรย่อ
- ชุดที่ ๗ ตัวการ์ตูน
- ชุดที่ ๘ คำลักษณนาม
- ชุดที่ ๙ คำที่ใช้ รร (ร หัน)
- ชุดที่ ๑๐ คำที่ใช้ สระ ใ - , ไ - , - ย, ไ - ย

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแบบฝึกเสริมทักษะหลักภาษาไทย จะเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนคล่อง ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารในชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กฤติกา ยี่วาศรี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
คำชี้แจงสำหรับครู	๑
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน	๒
แบบทดสอบก่อนใช้แบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง สระในภาษาไทย..	๓
ความรู้ทางหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง สระในภาษาไทย	๖
แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๑ ชื่อของสระ	๑๐
แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๒ ชื่อของสระ	๑๑
แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๓ สระเสียงสั้นและสระเสียงยาว	๑๒
แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๔ สระเสียงสั้นและสระเสียงยาว	๑๓
แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๕ จำแนกรูปสระ	๑๔
แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๖ วิเคราะห์เสียงสระ	๑๕
แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๗ วิเคราะห์สระ	๑๖
แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๘ สระคงรูป สระลดรูป สระเปลี่ยนรูป	๑๗
แบบทดสอบหลังใช้แบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย	
เรื่อง สระในภาษาไทย	๑๘
เฉลยแบบทดสอบหลังใช้แบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย	
เรื่อง สระในภาษาไทย	๒๑
เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง สระในภาษาไทย	๒๒
แบบบันทึกคะแนนประจำแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย	
เรื่อง สระในภาษาไทย	๒๕
บรรณานุกรม	๒๖

คำชี้แจงสำหรับครู

ขั้นตอนในการใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

๑. ครูแจกแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย พร้อมกับกระดาษคำตอบให้นักเรียน คนละ ๑ ชุด

๒. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ของการทดสอบและวิธีการทำแบบทดสอบก่อนเรียน

๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เสร็จแล้วครูตรวจคะแนนและจดบันทึกคะแนนไว้

๔. นักเรียนศึกษาความรู้ทางหลักภาษา โดยครูแนะนำเสริม

๕. นักเรียนฝึกทำแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย

๖. เวลาในการดำเนินการฝึกกิจกรรม ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

๗. นักเรียนตรวจแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทยจากเฉลย หากนักเรียนคนใดทำแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ให้นักเรียนทบทวนใบความรู้ใหม่และทำแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทยอีกครั้ง

๘. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ตรวจคำตอบจากเฉลยแล้วบันทึกคะแนนเพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าเป็นรายบุคคล

ข้อเสนอแนะ

๑. การทำแบบทดสอบหลังเรียน ถ้านักเรียนทำคะแนนไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่ครูกำหนดควรให้นักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาใหม่ และแก้ไขแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องอีกครั้ง

๒. ครูสามารถใช้แบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย นี้สอนในเวลาว่าง ในเนื้อหาที่นักเรียนไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

๑. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ศึกษาความรู้ทางหลักภาษา
๓. ทำแบบฝึกเสริมทักษะหลักการใช้ภาษาไทย
๔. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน

ชุดที่ ๒ พยางค์ คำ จำนวน ๒๐ ข้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนจำนวนของคำต่อไปนี้ว่ามีกี่พยางค์

๑. รัฐวิสาหกิจ	พยางค์	๖. สัญลักษณ์	พยางค์
๒. นิทรรศการ	พยางค์	๗. ภูมิศาสตร์	พยางค์
๓. ปศุสัตว์	พยางค์	๘. อิทธิพล	พยางค์
๔. วิถีชีวิต	พยางค์	๙. คุณวุฒิ	พยางค์
๕. บริจาค	พยางค์	๑๐. วัตถุดิบ	พยางค์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบอกข้อใดต่อไปนี้ เป็น พยางค์ หรือ คำ

๑. หิว	=	๖. ป๊ะ	=
๒. มะม่วง	=	๗. โจร	=
๓. อาหาร	=	๘. อ่าน	=
๔. วะ	=	๙. หนังสือ	=
๕. สะ	=	๑๐. กิ	=

ความรู้ทางหลักภาษา

พยางค์

พยางค์ หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง จะมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้ พยางค์แต่ละพยางค์ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ แต่บางพยางค์อาจจะมีเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ที่เรียกว่า เสียงตัวสะกด ประสมอยู่ด้วย

พยางค์หนึ่งพยางค์ ถ้ามีความหมายเรียกว่า “คำ” คำอาจมีเพียงพยางค์เดียวหรือหลายพยางค์ก็ได้

- คำที่มีหนึ่งพยางค์ จะเปล่งเสียงออกมาเพียงครั้งเดียว เช่น ฉัน ยุ่ง ไม้ กิน ฯลฯ
- คำที่มีสองพยางค์ จะเปล่งเสียงออกมาสองครั้ง เช่น ดินสอ ภาควุมิ โรงเรียน ยางลบ ฯลฯ
- คำที่มีสามพยางค์ จะเปล่งเสียงออกมาสามครั้ง เช่น ไม้บรรทัด ปัจจุบัน วรรณยุกต์ ฯลฯ
- คำที่มีสี่พยางค์ จะเปล่งเสียงออกมาสี่ครั้ง เช่น อุตสาหกรรม เกษตรกร คมนาคม ฯลฯ

ข้อสังเกต พยางค์ คือเสียงที่เปล่งออกมาหนึ่งครั้ง จะมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้

คำ

คำ หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาและมีความหมาย ในหนึ่งคำจะมีกี่พยางค์ก็ได้

ตัวอย่าง

- เฌอ **ออกเสียงว่า** เซอ มี ๑ พยางค์
มีความหมายว่า ต้นไม้
- เกสซ์ **ออกเสียงว่า** เพสัด มี ๒ พยางค์
มีความหมายว่า ยาแก้โรค
- บริจาค **ออกเสียงว่า** บอริจาก มี ๓ พยางค์
มีความหมายว่า สละให้ เสียสละ
- นิทรรศการ **ออกเสียงว่า** นิทัตสะกาน มี ๔ พยางค์
มีความหมายว่า การแสดงผลงาน

แบบฝึกที่ ๑ พยางค์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในช่องว่าง ว่าตัวไหนคือ “พยางค์”

ตะ	นวนานด	สกลัย	ไต	ฟ้อนรำ
อะ	ธา	กิ	ชาติไทย	เนาะ
แก๋	มิ	คุ่ม	ศา	อันตรราย
ฉา	บาท	หี	ตำรวจ	เก่ง

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

๕.....

๖.....

๗.....

๘.....

๙.....

๑๐.....

แบบฝึกที่ ๒ จำนวนพยางค์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนจำนวนของพยางค์ของคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

ลำดับที่	คำ	พยางค์
๑	ทรัพยากร	
๒	มลพิษ	
๓	ผลิตภัณฑ์	
๔	อุตสาหกรรมเกษตร	
๕	เกษตรกร	
๖	พงศาวดาร	
๗	วัฒนธรรม	
๘	สาธารณสุข	
๙	วิสัยทัศน์	
๑๐	ประชาธิปไตย	

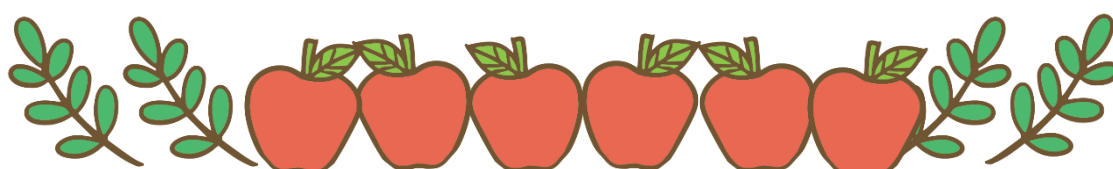
แบบฝึกที่ ๓ จำนวนพยางค์

คำชี้แจง

ข้อใดกล่าวผิดให้ทำเครื่องหมาย
ข้อใดกล่าวถูกให้ทำเครื่องหมาย

✗ หน้าข้อที่ผิด
✓ หน้าข้อที่ถูก

.....	๑. สัปดาห์	มี	๓	พยางค์
.....	๒. ราชการ	มี	๓	พยางค์
.....	๓. อุปสมบท	มี	๔	พยางค์
.....	๔. สาธารณะ	มี	๖	พยางค์
.....	๕. มารยาท	มี	๔	พยางค์
.....	๖. สาธารณภัย	มี	๕	พยางค์
.....	๗. เอกสาร	มี	๓	พยางค์
.....	๘. พจนานุกรม	มี	๔	พยางค์
.....	๙. อักษรวิธี	มี	๕	พยางค์
.....	๑๐. โสตทัศนวัสดุ	มี	๗	พยางค์

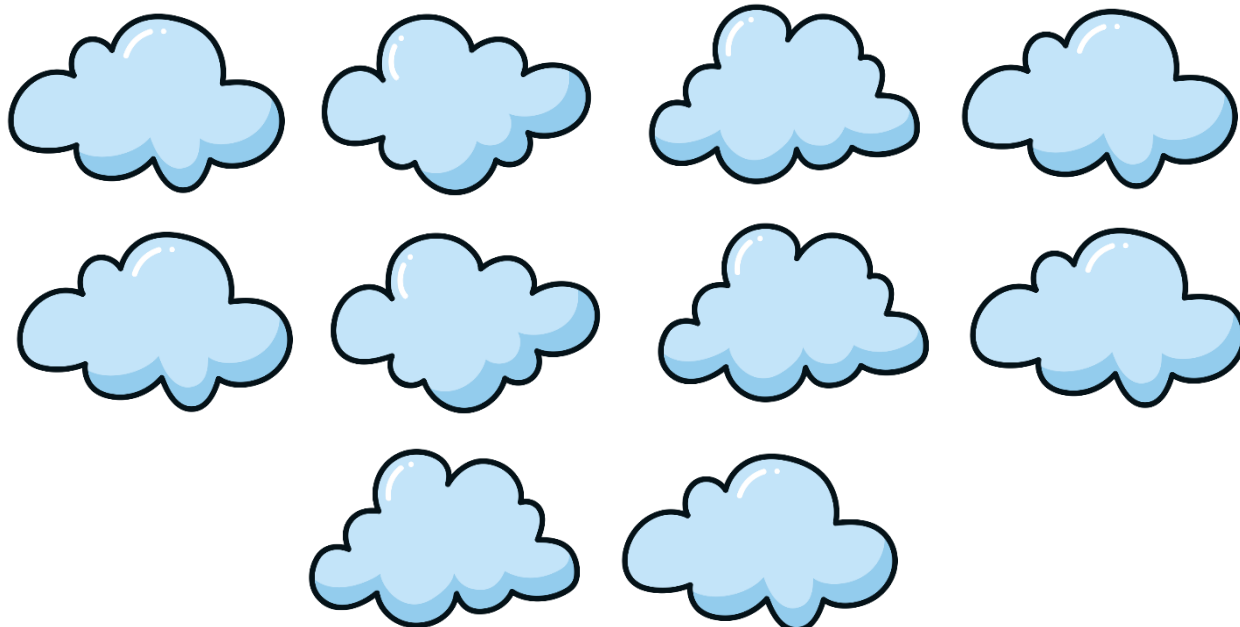

แบบฝึกที่ ๔ คำ

คำชี้แจง ให้เขียนคำตอบลงในช่องว่าง ว่าตัวไหนคือ “คำ”

อาชีพ	คลอตก	พระทัย	เทพยดา
กินข้าว	หอยสังข์	รอบคอบ	มีสติ
แข่งขัน	ปลุกผัก	ผลไม้	จิตใจร้าย
เดินไป	สะตวก	ค่าเงิน	ใจบาป
ดาวตก	ข้ามถนน	โรงเลื่อย	เทียน

แบบฝึกที่ ๕ เขียนคำอ่าน

คำชี้แจง เขียนคำอ่าน ของคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ทรัพยากร	อ่านว่า.....
๒. บริโภค	อ่านว่า.....
๓. ผลิตภัณฑ์	อ่านว่า.....
๔. สัปดาห์	อ่านว่า.....
๕. สาธารณูปโภค	อ่านว่า.....
๖. รัฐวิสาหกิจ	อ่านว่า
๗. ปศุสัตว์	อ่านว่า.....
๘. นิทรรศการ	อ่านว่า
๙. คุณวุฒิ	อ่านว่า
๑๐. อุตสาหกรรม	อ่านว่า

แบบฝึกที่ ๖ การแยกพยางค์และคำ

คำชี้แจง แยกหมวดหมู่พยางค์ และคำลงในตารางให้ถูกต้อง

เหนียว

โน

โคลน

ไม

ไก่

โผย

เฮฮา

ทุ

ฟา

ยั้ง

พยางค์

๑

๒

๓

๔

๕

คำ

๑

๒

๓

๔

๕

แบบฝึกที่ ๗ เติมประโยคด้วยคำ

คำชี้แจง นำคำที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

การสื่อสาร	เทคโนโลยี	ผลิตภัณฑ์	แปรรูป	ผลผลิต
กองทุนสาธารณะ	กระหน้า	คำขวัญ	สำเร็จ	เอกสาร

๑. ในหมู่บ้านทำผลไม้กระป๋องเป็น.....ประจำหมู่บ้าน
๒. ชาวบ้านใช้เงิน.....ในการปรับปรุงหมู่บ้าน
๓. น้ำท่วมทำให้.....ต้องล่าช้าไป
๔. ดำรวจต้องการ.....หลักฐานประกอบการแจ้งความ
๕. ปรานีเย็บเสื้อผ้า.....ออกจำหน่ายเป็นรายได้
๖. บังอรส่ง.....เข้าประกวดในวันเด็กแห่งชาติ
๗. การสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตเป็น.....ใหม่ในการสื่อสาร
๘. ชาวบ้านนำมะม่วงมา.....เป็นมะม่วงหวานออกจำหน่าย
๙. ปีนี้ตาปลูกมังคุดได้.....มากกว่าปีที่แล้ว
๑๐. พายุฝนตก.....อย่างรุนแรงจนน้ำท่วมบ้านเรือน

แบบทดสอบหลังเรียน

ชุดที่ ๒ พยางค์ คำ จำนวน ๒๐ ข้อ

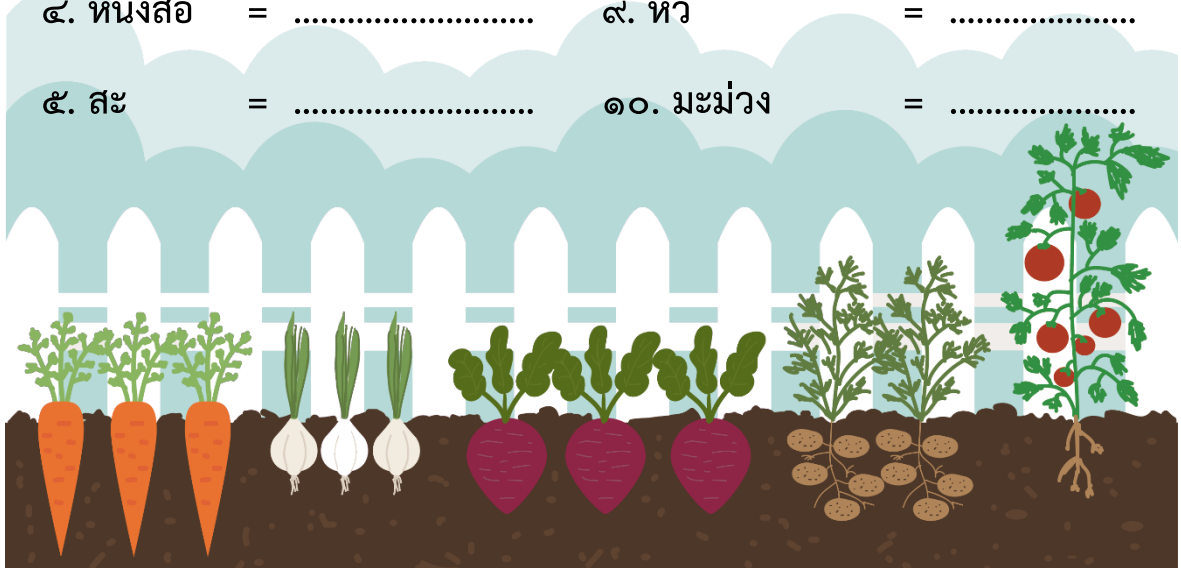

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนจำนวนของคำต่อไปนี้ว่ามีกี่พยางค์

๑. ภูมิศาสตร์	พยางค์	๖. รัฐวิสาหกิจ	พยางค์
๒. คุณวุฒิ	พยางค์	๗. บริจาค	พยางค์
๓. สัญลักษณ์	พยางค์	๘. อิทธิพล	พยางค์
๔. วัตถุดิบ	พยางค์	๙. ปศุสัตว์	พยางค์
๕. นิทรรศการ	พยางค์	๑๐. วิถีชีวิต	พยางค์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบอกข้อใดต่อไปนี้เป็น พยางค์ หรือ คำ

๑. ป๊ะ	=	๖. วะ	=
๒. อ่าน	=	๗. กิ	=
๓. อาหาร	=	๘. โจร	=
๔. หนังสือ	=	๙. หิว	=
๕. สะ	=	๑๐. มะม่วง	=

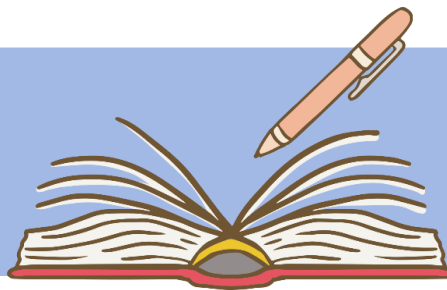
เฉลยแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

ชุดที่ ๒ พยางค์ คำ จำนวน ๒๐ ข้อ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน		เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	
ตอนที่ ๑		ตอนที่ ๑	
๑. รัฐวิสาหกิจ	๖ พยางค์	๑. ภูมิศาสตร์	๓ พยางค์
๒. นิทรรศการ	๔ พยางค์	๒. คุณวุฒิ	๓ พยางค์
๓. ปศุสัตว์	๓ พยางค์	๓. สัญลักษณ์	๓ พยางค์
๔. วิถีชีวิต	๔ พยางค์	๔. วัตถุตีบ	๓ พยางค์
๕. บริจาค	๓ พยางค์	๕. นิทรรศการ	๔ พยางค์
๖. สัญลักษณ์	๓ พยางค์	๖. รัฐวิสาหกิจ	๖ พยางค์
๗. ภูมิศาสตร์	๓ พยางค์	๗. บริจาค	๓ พยางค์
๘. อิทธิพล	๓ พยางค์	๘. อิทธิพล	๓ พยางค์
๙. คุณวุฒิ	๓ พยางค์	๙. ปศุสัตว์	๓ พยางค์
๑๐. วัตถุตีบ	๓ พยางค์	๑๐. วิถีชีวิต	๔ พยางค์
ตอนที่ ๒		ตอนที่ ๒	
๑. หิว	= คำ	๑. ป๊ะ	= พยางค์
๒. มะม่วง	= คำ	๒. อ่าน	= คำ
๓. อาหาร	= คำ	๓. อาหาร	= คำ
๔. วะ	= พยางค์	๔. หนังสือ	= คำ
๕. สะ	= พยางค์	๕. สะ	= พยางค์
๖. ป๊ะ	= พยางค์	๖. วะ	= พยางค์
๗. โจร	= คำ	๗. กิ	= พยางค์
๘. อ่าน	= คำ	๘. โจร	= คำ
๙. หนังสือ	= คำ	๙. หิว	= คำ
๑๐. กิ	= พยางค์	๑๐. มะม่วง	= คำ

เฉลยแบบฝึก ชุดที่ ๒ พยางค์ คำ

เฉลย แบบฝึกที่ ๑

๑. ตะ	๒. ไต	๓. อะ	๔. ฐา	๕. กิ
๖. เนาะ	๗. มิ	๘. ศา	๙. ฉา	๑๐. ฟี

เฉลย แบบฝึกที่ ๒

ลำดับที่	คำ	พยางค์
๑	ทรัพยากร	๔
๒	มลพิษ	๓
๓	ผลิตภัณฑ์	๔
๔	อุตสาหกรรมเกษตร	๖
๕	เกษตรกร	๔
๖	พงศาวดาร	๔
๗	วัฒนธรรม	๔
๘	สาธารณสุข	๕
๙	วิสัยทัศน์	๔
๑๐	ประชาธิปไตย	๕

เฉลย

แบบฝึกที่ ๓

×	๑. สัปดาห์	มี	๓	พยางค์
✓	๒. ราชการ	มี	๓	พยางค์
✓	๓. อุปสมบท	มี	๔	พยางค์
×	๔. สาธารณะ	มี	๖	พยางค์
×	๕. มารยาท	มี	๔	พยางค์
✓	๖. สาธารณภัย	มี	๕	พยางค์
✓	๗. เอกสาร	มี	๓	พยางค์
×	๘. พจนานุกรม	มี	๔	พยางค์
✓	๙. อักษรวิธี	มี	๕	พยางค์
✓	๑๐. โสตทัศนวัสดุ	มี	๗	พยางค์

เฉลย

แบบฝึกที่ ๔

๑. อาชีพ ๒. พระทัย ๓. เทพยดา ๔. หอยสังข์ ๕. รอบคอบ
 ๖. แข่งขัน ๗. ผลไม้ ๘. โรงเลื่อย ๙. สะดวก ๑๐. เทียน

เฉลย

แบบฝึกที่ ๕

๑. ทรัพยากร อ่านว่า ชับ - พะ - ยา - กอน
 ๒. บริโภค อ่านว่า บอ - ริ - โภก
 ๓. ผลิตภัณฑ์ อ่านว่า ผะ - หลิด - ตะ - พัน
 ๔. สัปดาห์ อ่านว่า สับ - ดา
 ๕. สาธารณูปโภค อ่านว่า สา - ทา - ระ - นู - ปะ - โภก
 ๖. รัฐวิสาหกิจ อ่านว่า รัต - ณะ - วิ - สา - หะ - กิด
 ๗. ปศุสัตว์ อ่านว่า ปะ - สุ - สัต
 ๘. นิทรรศการ อ่านว่า นิ - ทัด - สะ - กาน
 ๙. คุณวุฒิ อ่านว่า คุณ - นะ - วุด - ทิ
 ๑๐. อุตสาหกรรม อ่านว่า อุด - สา - หะ - กำ

เฉลย

แบบฝึกที่ ๖

พยางค์	คำ
๑. โน	๑. เหนียว
๒. ไม	๒. โคลน
๓. โฟย	๓. ไก่
๔. ทู	๔. เฮฮา
๕. ฟา	๕. ยิง

เฉลย

แบบฝึกที่ ๗

๑. ผลิตภัณฑ์
๒. กองทุนสาธารณะ
๓. การสื่อสาร
๔. เอกสาร
๕. สำเร็จ

๖. คำขวัญ
๗. เทคโนโลยี
๘. แปรรูป
๙. ผลผลิต
๑๐. กระหน้า